

BUITEN

Het is een genot, 's zomers buiten te zijn.

Vergeleken bij de velen, die er tevergeefs naar verlangen, zijn het maar weinigen die er van genieten mogen, onder den hoogen hemel tusschen het groen in de zon te zijn.

Al gaan voor een stadsmensch de dagen nog eens zoo gauw als anders, het zijn toch dagen van rust, die in volle vrijheid doorgebracht worden in Gods mooie natuur.

Eens voor een tijd de dagelijksche werk-zorgen geheel van je af te weten, eens even niets dan naar je eigen zin te doen . . . , dat moet voor iedereen toch wel een groote aantrekkingskracht hebben.

't Is toch eigenlijk zoo goed. In den dagelijkschen sleur loopen we zoo veel gevaar door de drukte van duizend dingen heen, die ons in het volle leven trekken — te vergeten, dat we leven. En van het leven juist worden we ons zoo heerlijk bewust, wanneer we de stilte van het ontzagwekkende looverwoud om ons voelen en Gods stem hooren in het zachte bladergeruisch. Wanneer we de schoonheid van

onze grootsche Hollandsche wolkenluchten zien. Wanneer we als klein mensch alleen staan voor wijde, zonbelichte landen.

Er zijn veel menschen, die „buiten” ook niet kunnen zonder een sleep anderen bij zich. Die het voor 't genieten schijnbaar noodzakelijk achten, wat stemmenrumoer om zich heen te hebben. Voor wie al de „aardigheid” er zonder dat af is.

Nu ja, we hoeven in onze vakantie-dagen geen kluzenaartje te spelen, maar toch, het genot van hen die dan eigenlijk in 't geheel niet alleen willen zijn in de stilte, die overal herrie bij noodig hebben is zeker van veel minder gehalte dan dat van hen, wier ziel wel eens een diepere verzadiging wil dan het dagelijksch leven geeft.

En die dan blij zijn als ze, even uit hun gewone sieer, Gods schoonheid mogen zien in de schoonheid der natuur. Zij zijn het, die God niet alleen vragen, maar ook danken kunnen!

P. v. R.

WIJ EN HET MODERNE LEVEN

Telkens doet zich aan ons de vraag op: mogen we mee doen aan het moderne leven in deze of die uiting?

Daar is allereerst het terrein van de kunst. Speciaal dat van de letterkunde en daarna dat van de muziek. Mag ik dit of dat boek lezen? Wanneer overigens goede letterkundige voortbrengselen, die we als christenen met een gerust hart ter hand nemen (stel b.v. om te blijven bij werken uit vroeger tijd, Schillers „Maria Stuart”) worden opgevoerd op het tooneel, mogen we daarnaar gaan zien en hooren? Mogen we naar een Oratorium luisteren, ook wanneer we vermoeden, of weten, dat de solisten niet uit een christelijk beginsel leven?

Dan het terrein van de sport. Mogen we aan sport doen? Aan *alle* sport of slechts aan bepaalde soorten? Hoeveel tijd mogen we er aan geven? Mag ik op Zondag fietsen, als ik een vriendin, die ver weg woont, wil bezoeken?

En niet het minst het terrein van het maatschappelijk leven. Vroeger, toen de vrouw zich slechts op een klein gedeelte daarvan bewoog, was het voor haar alles veel gemakkelijker. Toen behoefde ze zichzelf bijna geen grenzen te stellen, omdat gewoonte en vast-geworden meeningen haar dit deden. Nu zijn voor een groot gedeelte de staketsels weggevallen, en staat het gansche terrein voor haar open. Zelfs in die takken van arbeid, die we vroeger volkomen ongeschikt voor de vrouw achtten, leverde ze tijdens den oorlog in de oorlogvoerende landen vaak goed werk.

Nu komt de vraag tot haar: wat was, of is, noodtoestand, en wat mag als geschikte vrouwenarbeid beschouwd worden? Kan ik, als christenmeisje, getrouwd zijn, wanneer naast en met mij bijna enkel ongeloofigen arbeiden? In hoeverre kan ik met die anderen mee gaan in zake looneischen en eischen betreffende arbeids-verhoudingen?

Is staking steeds af te keuren, of soms als uiterste middel toelaatbaar? Indien dit laatste, wanneer dan?

Hoe moet mijn verhouding zijn tot mijn patroons, tot mijn mede-arbeidsters? Hoe die tot mijn ouders, tot mijn kleinere broers en zusters, wanneer ik bij hen inwoon, maar ruim genoeg verdien om mezelf te onderhouden? In hoeverre is weelde geoorloofd? En ontspanning?

Ik Zou de rij nog veel langer kunnen maken. Misschien komen, onder 't lezen, bij deze of gene wel reeds vragen op, die ze mij mee willen deelen, om er zoo mogelijk een antwoord op te ontvangen.

En dan schakelde ik met opzet het terrein van de liefde uit, omdat we hierover een vorig jaar meer in 't bijzonder handelden.

Het is ook mijn plan, op sommige van deze onderwerpen nader in te gaan.

Soms zal het niet méér zijn dan een aanroeren van de kwestie, een openen van enkele gezichtspunten, terwijl het aan ieder persoonlijk overgelaten zal worden, nadere conclusie's te trekken. Want, ik heb dit reeds meer gezegd, het is onmogelijk steeds voor *alle* gevallen te zeggen: „Zoo mag het en zoo moet het.” De eene mensch is de andere niet; wat voor de eene schadelijk is zal den ander geen kwaad doen; dingen, waar de één met z'n gansche ziel van geniet, laten den ander volkomen koud.

Er is echter nog iets anders, dat we steeds in 't oog moeten houden. Zelfs wanneer het mogelijk ware, op alle vragen, het moderne leven betreffend, met een kort „ja” of „neen” te antwoorden; wanneer de mogelijkheid bestond ons leven zóó in wetten, vormen en voorschriften in te prangen, dat dwalen onmogelijk bleek, dan waren we daarmee nog geen stap verder gekomen in de richting van het beleven van ons christelijk beginsel. Want dit bestaat niet uit vormen en uiterlijkheden, maar neemt zijn oorsprong in het leven der ziel.

De alles-beslissende vraag, ook inzake onze levenshouding, wat aangaat de uiterlijke openbaring ervan, is daarom deze: „hoe is de verhouding tusschen God en mijn ziel? Weet ik mij Gods eigendom, Gods kind, en is het daarom mijn begeerte Zijn wil te doen?”

Of is het zóó, dat ik wel gaarne, wanneer ik mijn neigingen volgde, naar de velerlei verlokkende vruchten van het moderne leven grijpen zou? Maar dat vrees mij weerhoudt? Vrees voor het oordeel der menschen, in wier oogen ik niet gaarne een afgedwaalde, iemand, die nergens meer om geeft, wil zijn? Vrees voor mogelijke slechte gevolgen, nu, in dit leven, of hiernamaals?

Ik Heb in een streek gewoond waar ook zij, die in 't gewone leven niet veel met den Bijbel rekenden, op de vraag, of ze in dien Bijbel geloofden, antwoordden: „'t Zal wel moeten.”

Zoo zijn er ook onder onze jonge menschen, die bij hun handelingen, en bij 't geen waarvan ze zich onthouden, gedreven worden enkel door de wet, door het strenge: „Zoo moet het en daarom mag het zóó niet!”

En ongetwijfeld heeft zulk een uiterlijk zich onbesmet bewaren van de wereld waarde voor de reinheid der zeden, voor het tegenhouden van de uitgietingen der ongerechtigheid, die we al te vaak rondom ons zien.

Doch wanneer we vragen naar het beslissende levensbeginsel, dan klinkt het ons toe, majestueus en toch eenvoudig: „Uit het hart zijn de uitgangen des leven.”

J. M. W.—W. †